

No. 58819*

**Denmark
and
United States of America**

Agreement on defense cooperation between the Government of Denmark and the Government of the United States of America (with annex). Washington, 21 December 2023

Entry into force: *1 July 2025 by notification, in accordance with article 30*

Authentic texts: *Danish and English*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Denmark, 29 September 2025*

**No UNTS volume number has yet been determined for this record. The Text(s) reproduced below, if attached, are the authentic texts of the agreement /action attachment as submitted for registration and publication to the Secretariat. For ease of reference they were sequentially paginated. Translations, if attached, are not final and are provided for information only.*

**Danemark
et
États-Unis d'Amérique**

Accord de coopération en matière de défense entre le Gouvernement du Danemark et le Gouvernement des États-Unis d'Amérique (avec annexe). Washington, 21 décembre 2023

Entrée en vigueur : *1er juillet 2025 par notification, conformément à l'article 30*

Textes authentiques : *danois et anglais*

Enregistrement au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies : *Danemark, 29 septembre 2025*

**Aucun numéro de volume n'a encore été attribué à ce dossier. Les textes disponibles qui sont reproduits ci-dessous sont les textes originaux de l'accord ou de l'action tels que soumis pour enregistrement. Par souci de clarté, leurs pages ont été numérotées. Les traductions qui accompagnent ces textes ne sont pas définitives et sont fournies uniquement à titre d'information.*

[TEXT IN DANISH – TEXTE EN DANOIS]

**AFTALE OM FORSVARSSAMARBEJDE
MELLEM
REGERINGEN I AMERIKAS FORENEDE STATER
OG
REGERINGEN I DANMARK**

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Indledning
Art. 1	Anvendelsesområde og formål
Art. 2	Definitioner
Art. 3	Adgang til og brug af aftalte anlæg og områder
Art. 4	Præpositionering af forsvarsmateriel, forsyninger og udstyr
Art. 5	Ejendomsret
Art. 6	Sikkerhed
Art. 7	Ind- og udrejse
Art. 8	Logistisk støtte
Art. 9	Motorkøretøjer
Art. 10	Førerbeviser, autorisationer, erhvervsmæssige tilladelser mv.
Art. 11	Flytning af luftfartøjer, skibe og køretøjer
Art. 12	Strafferetlig jurisdiktion
Art. 13	Varetægt og adgang
Art. 14	Disciplin
Art. 15	Retskrav
Art. 16	Afgiftsfritagelse for officielle anskaffelser
Art. 17	Skatte- og afgiftsfritagelse for personer
Art. 18	Indførsel og udførsel til officielle formål
Art. 19	Indførsel og udførsel til private formål
Art. 20	Toldbehandling
Art. 21	Militære velfærdstjenester
Art. 22	Militære postkontorer
Art. 23	Valuta og veksling
Art. 24	Ansættelser
Art. 25	Indgåelse af aftaler med leverandører
Art. 26	Amerikanske leverandørers status
Art. 27	Miljø, sundhed og sikkerhed
Art. 28	Forsyningstjenester og kommunikation
Art. 29	Implementering og tvister
Art. 30	Ikrafttræden, ændringer og varighed
Bilag A	Aftalte anlæg og områder

Regeringen i Amerikas Forenede Stater ("USA") og regeringen i Danmark ("Danmark"), i det følgende samlet benævnt "Parterne" og hver for sig en "Part",

som er bevidste om de rettigheder og forpligtelser, der følger af Den Nordatlantiske Traktat, som er undertegnet i Washington, D.C., den 4. april 1949,

som tager i betragtning, at amerikanske styrker, deres pårørende og amerikanske leverandører kan være til stede på dansk territorium, og at formålet med de amerikanske styrkers tilstedeværelse er at støtte Parternes indsats for at fremme fred og sikkerhed inden for områder af fælles interesse og til fælles fordel samt at deltage i en fælles forsvarsindsats,

som genkalder sig om deres mere end 70 år lange forsvarssamarbejde og anerkender behovet for at øge deres fælles sikkerhed, bidrage til international fred og stabilitet og styrke samarbejdet på forsvars- og sikkerhedsområdet,

som bekræfter, at dette samarbejde hviler på Parternes fulde respekt for hinandens suverænitæt og for formålene og principperne i FN-pagten og Den Nordatlantiske Traktat,

som anerkender deres respektive folkeretlige forpligtelser,

som anerkender, at de amerikanske styrkers tilstedeværelse bidrager til at styrke sikkerheden og stabiliteten i Danmark og regionen,

som ønsker at være fælles om ansvaret for at understøtte de amerikanske styrker, der kan være til stede på dansk territorium, på en rimelig og holdbar måde,

som anerkender overenskomsten mellem deltagerne i Den Nordatlantiske Traktat vedrørende status for deres styrker, som er undertegnet i London den 19. juni 1951 ("NATO SOFA") og trådte i kraft den 23. august 1953, herunder overenskomstens bestemmelse om særskilte tilfølgelsesordninger til NATO SOFA,

som anerkender aftalen om anskaffelser og logistiksamarbejde mellem det amerikanske forsvarsministerium og det danske forsvarsministerium, som er undertegnet i Ballerup og Stuttgart henholdsvis den 25. november 2021 og den 15. marts 2022 ("ACSA") og trådte i kraft den 15. marts 2022,

som anerkender aftalen mellem regeringen i Amerikas Forenede Stater og regeringen i Danmark om almindelig sikkerhed for militære oplysninger, som er indgået ved noteudveksling i København den 23. januar og 27. februar 1981 ("Informationssikkerhedsaftalen") og trådte i kraft den 27. februar 1981,

som i overensstemmelse med princippet i NATO SOFA artikel III, stk. 1, anerkender, at de amerikanske styrkers, deres pårørendes og amerikanske leverandørers tilstedeværelse på dansk territorium i henhold til denne aftale er ikke-permanent af natur og uanset varighed anses for at være midlertidig, og

som ønsker at indgå aftale om et styrket samarbejdet mellem USA og Danmark,
har aftalt som følger:

ARTIKEL 1

ANVENDELSESOMRÅDE OG FORMÅL

1. Denne aftale fastlægger rammerne for et styrket samarbejde mellem USA og Danmark på forsvars- og sikkerhedsområdet og supplerer de vilkår og betingelser, der er fastsat i NATO SOFA, og som regulerer de amerikanske styrkers og deres pårørendes tilstedeværelse på dansk territorium og, i de konkrete situationer der følger af denne aftale, amerikanske leverandørers tilstedeværelse og aktiviteter på dansk territorium.
2. Alle aktiviteter i henhold til denne aftale skal udføres med fuld respekt for Danmarks suverænitet, grundlov og forfatningsmæssig sædvane, lovgivning samt folkeretlige forpligtelser, herunder i forhold til oplagring af visse våbentyper på dansk territorium. Intet i denne aftale ændrer dansk politik i forhold til oplagring eller deployering af atomvåben på dansk territorium.

ARTIKEL 2 DEFINITIONER

I denne aftale har nedenstående udtryk følgende betydning:

1. "amerikanske styrker" betyder enheden bestående af styrken og det civile element samt al ejendom og officielle amerikanske oplysninger, al udstyr og alt materiel (herunder køretøjer, skibe og luftfartøjer, der benyttes af USA eller på USA's vegne) tilhørende de amerikanske væbnede styrker, der befinder sig på dansk territorium.
2. "styrke" har den betydning, der fremgår af NATO SOFA artikel I, stk. 1, litra (a).
3. Medmindre andet fremgår af denne aftales artikel 15, har "civilt element" den betydning, der fremgår af NATO SOFA artikel I, stk. 1, litra (b), og omfatter endvidere:
 - a) ansatte hos ikke-danske, ikke-kommercielle organisationer, som er amerikanske statsborgere eller har sædvanlig bopæl på amerikansk territorium, og som ikke har sædvanlig bopæl på dansk territorium, og som ledsager de amerikanske styrker på dansk territorium med det ene formål at bidrage til disse styrkers trivsel, moral eller oplæring, og
 - b) pårørende, der arbejder for de amerikanske styrker, herunder i relation til de militære velfærdstjenester, der er beskrevet i denne aftales artikel 21 og 22, og for de ikke-kommercielle organisationer, der er nævnt i stk. 3, litra (a).
4. "amerikanske leverandører" betyder virksomheder, der hverken er stiftet eller normalt er hjemmehørende på dansk territorium i henhold til dansk lovgivning, herunder disses ansatte, ansatte hos amerikanske leverandører, der hverken er danske statsborgere eller har sædvanlig bopæl på dansk territorium, og personer, som hverken er danske statsborgere eller har sædvanlig bopæl på dansk territorium, når sådanne virksomheder eller personer opholder sig på dansk territorium i deres egenskab af leverandører eller underleverandører i henhold til kontrakt med det amerikanske forsvarsministerium om levering af varer og tjenesteydelser i forbindelse med aktiviteter i henhold til denne aftale.
5. "danske leverandører" betyder virksomheder, der er stiftet eller normalt er hjemmehørende på dansk territorium i henhold til dansk lovgivning, herunder disses ansatte, ansatte hos amerikanske leverandører, der er danske statsborgere eller har sædvanlig bopæl på dansk territorium, og personer, som er danske statsborgere eller har sædvanlig bopæl på dansk territorium, når sådanne virksomheder eller personer opholder sig på dansk territorium i deres egenskab af leverandører eller underleverandører i henhold til kontrakt med det amerikanske forsvarsministerium om levering af varer og tjenesteydelser i forbindelse med aktiviteter i henhold til denne aftale.
6. "pårørende" har den betydning, der fremgår af NATO SOFA artikel I, stk. 1, litra (c), og omfatter endvidere et familiemedlem til et medlem af styrken eller det civile element, som:
 - a) er økonomisk, juridisk eller af helbredsmæssige årsager afhængigt af og forsørges af den pågældende,

b) bor sammen med den pågældende i den bolig, som den pågældende bor i, og

c) opholder sig på dansk territorium med samtykke fra styrkens myndigheder.

7. "aftalte anlæg og områder" betyder de anlæg og områder på dansk territorium, der fremgår af denne aftales bilag A, og eventuelle øvrige nærmere aftalte anlæg og områder på dansk territorium, som efterfølgende stilles til rådighed af Danmark, og som de amerikanske styrker, amerikanske leverandører, danske leverandører, pårørende og eventuelle andre, som Parterne måtte aftale i fællesskab, har ret til at få adgang til og benytte i henhold til denne aftale.

8. "administrativ repræsentant" betyder for USA's vedkommende det amerikanske forsvarsministerium og for Danmarks vedkommende det danske forsvarsministerium eller disses respektive udpegede repræsentanter.

9. "officielle amerikanske oplysninger" betyder oplysninger, som tilhører USA, er udarbejdet for eller af USA, eller som USA råder over, herunder når en leverandør på daglig basis råder over eller benytter sådanne oplysninger på vegne af USA's regering.

ARTIKEL 3

ADGANG TIL OG BRUG AF AFTALTE ANLÆG OG OMRÅDER

1. De amerikanske styrker, amerikanske leverandører, danske leverandører, pårørende og eventuelle andre, som Parterne måtte blive enige om, har tilladelse til at få uhindret adgang til og brug af de aftalte anlæg og områder med henblik på besøg, træning, øvelser, manøvrer, gennemrejse, støtte og hermed forbundne aktiviteter, optankning af luftfartøjer, bunkring af skibe, landing og hjemføring af luftfartøjer, midlertidig vedligeholdelse af køretøjer, skibe og luftfartøjer, indkvartering af personel, kommunikation, samling og deployering af styrker og materiel, præpositionering af materiel, forsyninger og udstyr, bistand og samarbejdsaktiviteter i forbindelse med sikkerhed, fælles og kombinerede træningsaktiviteter, aktiviteter i forbindelse med humanitær bistand og nødhjælp, beredskabsoperationer, byggerier til understøttelse af fælles aftalte aktiviteter samt eventuelle øvrige formål, som Parterne eller deres administrative repræsentanter måtte aftale, herunder formål, som ligger inden for rammerne af Den Nordatlantiske Traktat. Parterne har fælles adgang til og kan gøre fælles brug af de aftalte anlæg og områder, bortset fra eventuelle dele af disse, der udtrykkeligt er reserveret af Parterne eller deres administrative repræsentanter til de amerikanske styrkers eksklusive adgang og brug.
2. Til støtte for disse aktiviteter og formål giver Danmark, de amerikanske styrker tilladelse til at foretage adgangskontrol ved indgangen til de aftalte anlæg og områder eller dele af disse, som er stillet til rådighed for de amerikanske styrker til deres eksklusive brug, og til at koordinere adgangen til de aftalte anlæg og områder, der benyttes af både de amerikanske styrker og de danske væbnede styrker, med de danske myndigheder af sikkerhedshensyn. De administrative repræsentanter skal etablere procedurer til samarbejde om operationelle og sikkerhedsmæssige spørgsmål vedrørende adgang, herunder adgangskontrol, til de aftalte anlæg og områder.
3. Efter anmodning herom og med henblik på understøttelse af de amerikanske styrker skal Danmarks administrative repræsentant i rimeligt omfang bestræbe sig på at facilitere midlertidig adgang til og brug af privat ejendom og anlæg (herunder veje, havne og flyvepladser) og offentlig ejendom og anlæg (herunder veje, havne og flyvepladser), som ikke er omfattet af de aftalte anlæg og områder, herunder ejendom og anlæg, som statslige eller kommunale myndigheder ejer eller råder over, for de amerikanske styrker, amerikanske leverandører og danske leverandører. De amerikanske styrker, amerikanske leverandører og danske leverandører skal ikke betale de omkostninger, der måtte være forbundet med denne facilitering.
4. Når de aftalte anlæg og områder stilles til rådighed og benyttes, skal Parterne tage behørigt hensyn til operationelle og sikkerhedsmæssige spørgsmål.
5. Danmark må ikke opkræve leje eller lignende udgifter for de aftalte anlæg og områder, der stilles til rådighed for de amerikanske styrker, herunder de aftalte anlæg og områder, som benyttes af de amerikanske styrker og de danske væbnede styrker i fællesskab.
6. De amerikanske styrker, amerikanske leverandører og danske leverandører kan udføre bygningsarbejde og foretage ændringer og forbedringer på de aftalte anlæg og områder med henblik på at understøtte de aktiviteter og formål, der er anført i stk. 1 ovenfor. De amerikanske styrker skal konsultere med Danmarks administrative repræsentant om spørgsmål vedrørende sådant

bygge-, ændrings- og forbedringsarbejde under hensyntagen til Parternes fælles intention om, at de tekniske krav og byggestandarder for sådant arbejde, der udføres af de amerikanske styrker eller på disses vegne, bør være i overensstemmelse med Parternes krav og standarder. De amerikanske styrker kan udføre sådant bygge-, ændrings- og forbedringsarbejde ved brug af eget udstyr og personel.

7. De amerikanske styrker er ansvarlige for bygge- og udviklingsomkostninger for de aftalte anlæg og områder, som de får stillet til rådighed til deres eksklusive brug, og for hermed forbundne drifts- og vedligeholdelsesomkostninger, medmindre andet fremgår af en særskilt ordning eller international aftale mellem Parterne.

8. Parterne betaler hver især deres forholdsmæssige andel af bygge- og udviklingsomkostninger og drifts- og vedligeholdelsesomkostninger for de aftalte anlæg og områder, der stilles til rådighed til fælles brug, eller på anden måde benyttes af de amerikanske styrker og de danske væbnede styrker i fællesskab, medmindre andet fremgår af en særskilt ordning eller international aftale mellem Parterne.

9. Byggeaktiviteter, som udføres af de amerikanske styrker, skal finansieres i overensstemmelse med amerikansk lovgivning.

10. Danmarks administrative repræsentant skal bestræbe sig i rimeligt omfang på at facilitere, at de amerikanske styrker kan gennemføre de i denne artikel omhandlede aktiviteter, ved at indhente de nødvendige danske godkendelser og tilladelser til, at sådanne bygge-, ændrings- og forbedringsarbejder kan udføres af de amerikanske styrker eller på disses vegne. Disse godkendelser og tilladelser udstedes uden omkostning for de amerikanske styrker, amerikanske leverandører og danske leverandører.

11. Parterne skal samarbejde om planlægningen i forhold til brug og udvikling af de aftalte anlæg og områder samt omkringliggende og tilstødende anlæg og områder af hensyn til den langsigtede gennemførelse af denne aftale.

ARTIKEL 4
PRÆPOSITIONERING AF FORSVARSMATERIEL,
FORSYNINGER OG UDRUSTNING

1. De amerikanske styrker kan efter konsultation mellem Parterne, og under hensyntagen til begge Parter synspunkter, transportere, præpositionere og opbevare forsvarsmateriel, forsyninger og udstyr ("præpositioneret materiel") på de aftalte anlæg og områder samt andre steder, som Parterne måtte aftale i fællesskab. De amerikanske styrker skal på forhånd underrette de danske væbnede styrker om typer, mængder og leveringsplaner for sådant præpositioneret materiel, som de amerikanske styrker planlægger at transportere eller præpositionere på dansk territorium, samt hvilke amerikanske leverandører og danske leverandører, der står for leverancerne.
2. Det er alene de amerikanske styrker, der må benytte de amerikanske styrkers præpositionerede materiel og de anlæg eller dele af anlæg, der er udpeget til opbevaring af præpositioneret materiel. Det er alene de amerikanske styrker, der har kontrol over adgangen til, brugen af og råderetten over det præpositionerede materiel, og de amerikanske styrker har til enhver tid uindskrænket ret til at bortfjerne dette fra dansk territorium.
3. De amerikanske styrker, amerikanske leverandører og danske leverandører skal have uhindret adgang til og brug af lagerfaciliteter til alt, hvad der har med forhåndsoplagring og opbevaring af præpositioneret materiel at gøre, herunder levering, forvaltning, inspektion, brug, vedligehold og bortfjernelse af sådant præpositioneret materiel, uanset om de pågældende lagerfaciliteter er de aftalte anlæg og områder. Luftfartøjer, køretøjer og skibe, der benyttes af de amerikanske styrker eller på disses vegne, har adgang til danske lufthavne og havne og andre aftalte steder til levering, opbevaring og vedligehold på samt bortfjernelse fra dansk territorium af de amerikanske styrkers præpositionerede materiel.
4. Parterne eller deres administrative repræsentanter skal i nødvendigt omfang konsultere hinanden om de aktiviteter, der er omfattet af denne artikel.

ARTIKEL 5 EJENDOMSRET

1. Alle bygninger, ikke-flytbare konstruktioner og fastmonterede byggeelementer i de aftalte anlæg og områder skal forblive dansk ejendom, også efter eventuelle ændringer eller forbedringer udført af de amerikanske styrker. Alle sådanne bygninger, konstruktioner og byggeelementer, som opføres af de amerikanske styrker, tilhører Danmark efter opførelsen, men må benyttes af de amerikanske styrker, indtil de amerikanske styrker ikke længere har behov herfor.
2. Alle aftalte anlæg og områder eller dele heraf, herunder bygninger, ikke-flytbare konstruktioner og byggeelementer, der opføres af de amerikanske styrker, overdrages tilbage til Danmark i fri og ubehæftet stand, når disse ikke længere benyttes af de amerikanske styrker, dog således at dette ikke må være forbundet med udgifter for USA. Parterne eller deres administrative repræsentanter skal konsultere hinanden om vilkårene for tilbageoverdragelsen af de aftalte anlæg og områder, herunder med hensyn til en eventuel godtgørelse af restværdien af forbedringer eller byggerier, som er udført af USA.
3. Alt materiel, al udstyr og alle varer, forsyninger, flytbare konstruktioner og andet løsøre, som de amerikanske styrker, amerikanske leverandører og danske leverandører har indført til eller erhvervet på dansk territorium i forbindelse med denne aftale, skal forblive disses ejendom, indtil de opgiver ejendomsretten hertil.
4. Parterne eller deres udpegede repræsentanter kan konsultere hinanden om overdragelse eller køb af eventuelt overskudsudstyr tilhørende de amerikanske styrker i det omfang, at dette er i overensstemmelse med amerikansk lovgivning.

ARTIKEL 6 SIKKERHED

1. Danmark skal træffe de foranstaltninger, som måtte være nødvendige for at sikre og beskytte de amerikanske styrker, amerikanske leverandører, danske leverandører, pårørende og præpositioneret materiel og for at sikre og beskytte officielle amerikanske oplysninger. De danske og amerikanske militære myndigheder skal arbejde tæt sammen om at sørge for denne sikkerhed og beskyttelse.

2. Danmark bemyndiger i overensstemmelse med NATO SOFA artikel VII, stk. 10, hermed de amerikanske styrker til at udøve alle rettigheder og beføjelser, der er nødvendige for de amerikanske styrkers brug, drift og forsvar af samt kontrol over de aftalte anlæg og områder, herunder at iværksætte forholdsmæssige foranstaltninger til at opretholde eller genoprette orden og beskytte amerikanske styrker, amerikanske leverandører, danske leverandører og pårørende. De amerikanske styrker skal koordinere sikkerhedsplaner, herunder etablere samarbejdsprocedurer vedrørende sikkerhedsforanstaltninger, med de relevante myndigheder i Danmark.

ARTIKEL 7 IND- OG UDREJSE

1. Danmark kan ikke stille krav om medunderskrift af marchordrer i henhold til NATO SOFA artikel III, stk. 2, litra (b).
2. Danmark kan i overensstemmelse med NATO SOFA ikke stille krav om pas eller visum ved indrejse til og udrejse fra dansk territorium for medlemmer af styrken, som foreviser det nødvendige personlige identifikationskort og en gyldig marchordre. Danmark kan heller ikke stille krav om visum ved indrejse til og udrejse fra dansk territorium for medlemmer af det civile element, pårørende og amerikanske leverandører, som foreviser et gyldigt pas og et identifikationskort udstedt af det amerikanske forsvarsministerium, en marchordre eller en skriftlig bemyndigelse udstedt af den kompetente amerikanske myndighed. De danske myndigheder indfører i pas tilhørende medlemmer af det civile element, amerikanske leverandører og pårørende eventuelle anmærkninger, der måtte være påkrævede i henhold til dansk lovgivning.
3. De amerikanske styrker, amerikanske leverandører og pårørende er fritaget for regler om registrering og kontrol af udlændinge.
4. Hvis et medlem af de amerikanske styrker dør på dansk territorium eller forlader dansk territorium som led i tjenesten, har den pågældendes pårørende i en periode på halvfems (90) dage efter medlemmets død eller udrejse fortsat status som pårørende i henhold til denne aftale. Hvor der er tale om børn, der på tidspunktet for den pågældendes død eller udrejse allerede er tilmeldt en uddannelsesinstitution på dansk territorium, har disse fortsat status som pårørende i en periode på mindst tredive (30) kalenderdage efter skoleårets afslutning eller det pågældende barns udmeldelse fra uddannelsen.

ARTIKEL 8

LOGISTISK STØTTE

1. Danmark bestræber sig bedst muligt på, efter anmodning herom og under hensyntagen til egne nationale behov og tilgængelige kapaciteter, at yde logistikstøtte til de amerikanske styrkers aktiviteter i overensstemmelse med denne aftale.
2. Denne logistikstøtte ydes og de hermed forbundne omkostninger refunderes i givet fald i overensstemmelse med eksisterende aftaler eller ordninger, herunder ACSA, medmindre andet måtte være aftalt mellem Parterne.
3. For så vidt angår logistikstøtte, der ikke er omfattet af stk. 2 ovenfor, skal de amerikanske styrker, amerikanske leverandører og danske leverandører betale et rimeligt beløb til dækning af de omkostninger, der er forbundet med logistikstøtte, som de har bestilt og modtaget i forbindelse med aktiviteter, der er omfattet af denne aftale. I denne forbindelse må Danmark i overensstemmelse med gensidigt fastlagte procedurer og efter fradrag af afgifter mv. i overensstemmelse med denne aftales artikel 16 ikke stille de amerikanske styrker, amerikanske leverandører og danske leverandører ringere end de danske væbnede styrker.

ARTIKEL 9 MOTORKØRETØJER

1. De danske myndigheder skal respektere gyldig registrering, inspektion og tilladelser, som er foretaget eller udstedt af amerikanske militære myndigheder og civile myndigheder i USA, de amerikanske delstater eller disses politiske underinddelinger for motorkøretøjer og påhængskøretøjer tilhørende de amerikanske styrker, amerikanske leverandører og pårørende.
2. De amerikanske militære myndigheder skal træffe passende sikkerhedsforanstaltninger med hensyn til officielle motorkøretøjer og påhængsvogne, som de har registreret og udstedt tilladelser for, eller som benyttes af de amerikanske styrker på dansk territorium.
3. For så vidt angår de amerikanske styrkers officielle køretøjer og påhængsvogne skal de danske myndigheder efter anmodning fra de amerikanske militære myndigheder og uden betaling eller inspektion, udstede militære nummerplader efter samme procedurer som dem, der gælder for de danske væbnede styrker.
4. For så vidt angår motorkøretøjer og påhængsvogne, der ejes privat af medlemmer af de amerikanske styrker, amerikanske leverandører og pårørende og anvendes til private formål, udsteder de danske myndigheder efter anmodning og uden betaling nummerplader, der ikke adskiller sig fra dem, der udstedes til den danske befolkning i al almindelighed.
5. Medlemmer af de amerikanske styrker, amerikanske leverandører og pårørende er forpligtet til at sørge for, at deres privatejede motorkøretøjer og påhængsvogne, der anvendes til private formål, er sikre. I den forbindelse skal sådanne køretøjer, som er registreret i Danmark, undergå periodiske syn.
6. Stk. 3, 4 og 5 ovenfor, herunder bestemmelsen om de danske myndigheders udstedelse af eventuel dokumentation for eller kendemærker til køretøjer, gennemføres i overensstemmelse med gensidigt fastlagte procedurer.
7. Medlemmer af de amerikanske styrker, amerikanske leverandører og pårørende er forpligtet til at respektere dansk lovgivning i forhold til motoransvarsforsikringsdækning for motorkøretøjer og påhængsvogne, der er privatejede og anvendes til private formål, mens de befinder sig på dansk territorium.

ARTIKEL 10

FØRERBEVISER, AUTORISATIONER, ERHVERVSMÆSSIGE TILLADELSER MV.

1. Førerbeviser og andre tilladelser, som de amerikanske myndigheder har udstedt til et medlem af de amerikanske styrker eller en amerikansk leverandør, og som giver indehaveren ret til at benytte styrkens køretøjer, skibe eller luftfartøjer, er gyldige til sådan brug på dansk territorium.
2. De danske myndigheder skal, uden at stille krav om køreprøve eller forlange betaling, godtage gyldigheden af førerbeviser udstedt af USA, de amerikanske delstater eller disses politiske underinddelinger er gyldige og således kan bruges af medlemmer af de amerikanske styrker og deres pårørende samt amerikanske leverandører til kørsel i deres private motorkøretøjer. Der gælder ingen krav om internationalt førerbevis.
3. Danmark kan ikke stille krav om, at medlemmer af de amerikanske styrker eller amerikanske leverandører skal være i besiddelse af erhvervsmæssige tilladelser udstedt af Danmark for at kunne levere tjenesteydelser som led i deres officielle eller kontraktmæssige forpligtelser over for de amerikanske styrker og disses pårørende eller over for amerikanske leverandører samt over for eventuelle andre personer, som Parterne måtte aftale i fællesskab.

ARTIKEL 11

FLYTNING AF LUFTFARTØJER, SKIBE OG KØRETØJER

1. Luftfartøjer, skibe og køretøjer, som benyttes af de amerikanske styrker eller udelukkende benyttes på vegne af disse, kan frit indføres til, udføres fra og færdes på dansk territorium med respekt for relevante regler om sikkerhed og færdsel til vands, til lands og i luften. Der kan ikke ske ombordstigning eller inspektion af sådanne luftfartøjer, skibe og køretøjer uden USA's samtykke.
2. Luftfartøjer, der benyttes af de amerikanske styrker eller udelukkende benyttes på vegne af disse, har tilladelse til at overflyve, foretage optankning i luften over samt lande og lette på dansk territorium. Der kan for sådanne luftfartøjer ikke opkræves luftfarts- eller øvrige afgifter (såsom overflyvnings-, en route- eller terminalafgift) eller landings- og parkeringsafgifter på statsejede og -drevne flypladser på dansk territorium.
3. For skibe, der benyttes af de amerikanske styrker eller udelukkende benyttes på vegne af disse, kan der ikke opkræves lods- eller havneafgift, omlastningsafgift, havnepenge mv. i statsejede og -drevne havne på dansk territorium.
4. De amerikanske styrker, amerikanske leverandører og danske leverandører, der optræder på vegne af de amerikanske styrker, betaler et rimeligt beløb for bestilte og modtagne tjenesteydelser efter satser, som efter fritagelse for skatter, gebyrer eller lignende betalinger i overensstemmelse med denne aftales artikel 16, ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for de danske væbnede styrker.

ARTIKEL 12 STRAFFERETLIG JURISDIKTION

1. Danmark anerkender den særlige vigtighed af, at de amerikanske militære myndigheder har den disciplinære myndighed over medlemmer af de amerikanske styrker, og den betydning, som denne disciplinære myndighed har for styrkernes operationelle beredskab. Danmark gør derfor, på USA's anmodning og som følge af den fælles forsvarsforpligtelse, brug af sin suveræne ret til at frafalde fortrinsretten til at udøve strafferetlig jurisdiktion over medlemmer af de amerikanske styrker i overensstemmelse med NATO SOFA artikel VII, stk. 3, litra (c). De danske myndigheder kan i konkrete tilfælde af særlig vigtighed for Danmark vælge at tilbagekalde frafaldelsen ved afgivelse af en skriftlig erklæring over for de kompetente amerikanske militære myndigheder senest tredive (30) dage efter modtagelse af den underretning, der er anført i stk. 2 nedenfor. De danske myndigheder kan endvidere afgive en sådan erklæring over for de kompetente amerikanske myndigheder før modtagelse af underretningen.
2. De amerikanske styrker skal hurtigst praktisk muligt underrette de danske myndigheder om enhver sag, der er omfattet af stk. 1 ovenfor, bortset fra ved mindre lovovertrædelser.
3. Når et medlem af de amerikanske styrker eller en pårørende retsforfølges af de danske myndigheder, har de almindelige domstole i Danmark jurisdiktion.
4. Medlemmer af de amerikanske styrker og pårørende kan ikke retsforfølges in absentia uden deres samtykke.
5. Ved vurderingen af, om en påstået lovovertrædelse hidrører fra en handling eller undladelse foretaget af et medlem af de amerikanske styrker under udøvelsen af tjenstlige pligter i henhold til NATO SOFA artikel VII, stk. 3, litra (a), nr. (ii), anses en attestering fra de relevante amerikanske militære myndigheder på dansk territorium om, at nævnte handling eller undladelse er begået under udøvelsen af tjenstlige pligter, for at udgøre et endegyldigt bevis for dette.
6. Idet det anerkendes, at Danmark har ret til at iværksætte relevante efterforskningsmæssige skridt ved påståede lovovertrædelser, arbejder Parternes kompetente myndigheder sammen om at foretage alle nødvendige undersøgelser af påståede lovovertrædelser som anført i NATO SOFA artikel VII, stk. 6, litra (a).
7. Det er Parternes hensigt at vedtage nødvendige gensidigt fastlagte procedurer til fremme af deres samarbejde i henhold til denne artikel.

ARTIKEL 13 VARETÆGT OG ADGANG

1. De danske myndigheder skal straks underrette de amerikanske militære myndigheder, når et medlem af de amerikanske styrker eller en pårørende bliver anholdt eller varetægtsfængslet af de danske myndigheder. De amerikanske militære myndigheder skal efter anmodning herom have øjeblikkelig adgang til den pågældende og har ret til at være til stede under hele sagens forløb, herunder ved de danske myndigheders afhøring af den pågældende.
2. I overensstemmelse med gensidigt fastlagte procedurer skal et medlem af de amerikanske styrker eller en pårørende, som efterforskes eller venter på at blive stillet for retten af de danske myndigheder, efter anmodning fra de amerikanske militære myndigheder forblive eller placeres under de amerikanske militære myndigheders kontrol, indtil sagen (herunder en eventuel ankesag) er endeligt afsluttet, og de danske myndigheder skal tage de nødvendige skridt for at sikre dette. I sådanne tilfælde skal de amerikanske militære myndigheder sikre, at medlemmet af styrken er til stede under sådanne sager, og efter bedste evne sikre, at et medlem af det civile element eller en pårørende er til stede under enhver sag ved de danske myndigheder, hvor den pågældendes tilstedeværelse er påkrævet. Hvis en dansk retssag endnu ikke er afsluttet inden for et (1) år fra dens indledning, bortfalder de amerikanske militære myndigheders forpligtelser efter denne bestemmelse. Denne frist kan i særlige tilfælde forlænges efter aftale mellem de amerikanske militære myndigheder og de rette danske myndigheder.
3. Enhver periode, den pågældende har været frihedsberøvet af de danske myndigheder eller enhver periode, den pågældende har tilbragt i de amerikanske militære myndigheders varetægt, trækkes fra en fængselsstraf, som den pågældende måtte blive idømt i samme sag.
4. Hvis et medlem af de amerikanske styrker eller en pårørende idømmes fængselsstraf af en dansk domstol, afsones denne i en eller flere af den danske kriminalforsorgs institutioner, som Parterne har udpeget til dette formål, medmindre andet er aftalt mellem Parterne. De amerikanske militære myndigheder skal efter koordinering med de danske myndigheder have tilladelse til at besøge sådanne personer uden for normal besøgstid og yde dem bistand og støtte, herunder i relation til deres helbred, velfærd og moral, såsom med tøj, mad, sengetøj, læge- og tandlægehjælp samt religiøs vejledning. Familiemedlemmer skal efter koordinering med de danske myndigheder have tilladelse til at besøge sådanne personer inden for normal besøgstid og eventuelt også efter særlig aftale og yde dem passende bistand, herunder i relation til deres helbred, velfærd og moral.

ARTIKEL 14 DISCIPLIN

1. De amerikanske militære myndigheder er, i overensstemmelse med NATO SOFA artikel VII, stk. 10, ansvarlige for at opretholde disciplin og orden blandt de amerikanske styrker og kan oprette militærpolitienheder på de aftalte anlæg og områder, hvor der er amerikanske styrker til stede.
2. Hvis de aftalte anlæg og områder benyttes i fællesskab med de danske væbnede styrker, skal de relevante amerikanske og danske myndigheder koordinere aktiviteter med hinanden i henhold til denne artikel.
3. Idet det anerkendes, at Danmark har den suveræne retshåndhævende myndighed på dansk territorium, kan de amerikanske militære myndigheder efter gensidigt fastlagte procedurer, og i koordination med repræsentanter fra danske myndigheder, tillade brugen af militærpolitienheder til at opretholde disciplin og orden blandt de amerikanske styrker i områder tæt ved militæranlæg og områder, hvor der er amerikanske styrker til stede.

ARTIKEL 15 RETSKRAV

1. Medlemmer af de amerikanske styrker, herunder det civile element, kan ikke gøres til genstand for civile retskrav eller administrative sanktioner, der udspringer af handlinger eller undladelser begået af disse under udøvelsen af tjenstlige pligter. Sådanne krav kan fremlægges for de rette danske myndigheder og behandles i overensstemmelse med bestemmelserne i NATO SOFA artikel VIII.
2. "Det civile element" omfatter i denne artikel alle personer, som uanset nationalitet eller bopæl er ansat hos amerikanske myndigheder og som led i ansættelsen udøver tjenstlige pligter, der er pålagt af de amerikanske styrker, men omfatter ikke amerikanske leverandører, danske leverandører og ansatte hos sådanne leverandører eller hos ikke-kommercielle organisationer uanset deres nationalitet eller bopæl.
3. I relation til vurderingen af, om der foreligger et muligt civilretligt erstatningsansvar som følge af en handling eller undladelse begået af et medlem af de amerikanske styrker, herunder det civile element, under udøvelsen af tjenstlige pligter, anses en attestering fra den relevante amerikanske militære myndighed om, at handlingen eller undladelsen er begået under udøvelsen af tjenstlige pligter, for at udgøre et endegyldigt bevis for dette.
4. Der kan ikke mod medlemmer af de amerikanske styrker, herunder det civile element, afsiges udeblivelsesdom eller iværksættes foranstaltninger, som er i strid med disses interesser, når de er midlertidigt forhindret af deres tjenstlige pligter eller lovligt fravær i at deltage i en sag, der ikke er en straffesag. Hvis denne bestemmelse medfører en ugrundet forsinkelse af en sag, der ikke er en straffesag, skal de amerikanske militære myndigheder efter anmodning fra de danske myndigheder straks be- eller afkræfte, om den pågældende fortsat er forhindret i at deltage på grund af tjenstlige pligter eller lovligt fravær, og oplyse over for de danske myndigheder, hvornår den pågældende forventes at være tilbage.

ARTIKEL 16
AFGIFTSFRITAGELSE FOR OFFICIELLE ANSKAFFELSER

1. Anskaffelser foretaget af de amerikanske styrker eller på disses vegne i form af varer, materiel, forsyninger, tjenesteydelser, udstyr og andre ejendele, som (a) sker med de amerikanske styrker som endelig slutbruger, (b) skal forbruges som led i opfyldelsen af en kontrakt med de amerikanske styrker eller på disses vegne eller (c) skal inkorporeres i effekter eller faciliteter, der benyttes af de amerikanske styrker, er fritaget for merværdiafgift ("moms"), salgsskatter, brugs-skatte, punktafgifter og lignende skatter samt eventuelle skatter, der senere måtte erstatte disse. De amerikanske styrker skal forsyne de kompetente danske myndigheder med passende attestering af at nævnte varer, materiel, forsyninger, tjenesteydelser, udstyr og andre ejendele er til de amerikanske styrker.
2. Fritagelsen gælder for de anskaffelser, der er anført i stk. 1 ovenfor, i overensstemmelse med gensidigt fastlagte procedurer. Fritagelsen gælder på købstidspunktet, forudsat at der med købet følger den passende attestering, jf. stk. 1 ovenfor. For så vidt angår punktafgifter gælder fritagelsen kun på købstidspunktet, hvis nævnte varer, materiel, udstyr og andre ejendele erhverves fra en oplagshaver eller direkte fra de danske væbnede styrker. I alle andre tilfælde, eller hvis det ikke er muligt for sælger at give fritagelsen i forbindelse med købet, gives fritagelsen ved godtgørelse af beløbet inden for tredive (30) dage efter modtagelse af en anmodning herom.
3. For denne aftale gælder gennemgående, at fritagelse for punktafgifter alene indrømmes for de punktafgifter, der svares ved overgangen til forbrug, eller som fremgår af fakturaen.

ARTIKEL 17
SKATTE- OG AFGIFTSFRITAGELSE FOR PERSONER

1. Medlemmer af de amerikanske styrker er ikke pligtige at betale skatter, afgifter eller lignende, herunder moms, på dansk territorium for køb, ejerskab, besiddelse, brug og overdragelse, internt i styrken eller i forbindelse med dødsfald, af løsøre, der indføres til eller erhverves på dansk territorium til egen privat brug. Sådanne varer må i forhold til mængde ikke overstige et rimeligt omfang til privat brug og må ikke som følge af deres natur eller antal indikere, at de indkøbes til kommercielle formål. De i denne artikel beskrevne fritagelser for medlemmer af de amerikanske styrker gælder også for pårørende som defineret, jf. denne aftales artikel 2, stk. 6. Fritagelsen indrømmes ved købstidspunktet, hvis dette er muligt, eller sker ved refusion af beløbet inden for tredive (30) dage efter anmodning herom efter gensidigt fastlagte procedurer.
2. For denne aftale gælder gennemgående at fritagelser for punktafgifter alene indrømmes for de punktafgifter, der skal svares ved overgangen til forbrug, eller fremgår af fakturaen.
3. Medlemmer af de amerikanske styrker og pårørende, som på dansk territorium har eller bruger radio- og tv-modtageapparater samt enheder med mulighed for internetopkobling, er fritaget for afgifter, licens, gebyrer og lignende vedrørende denne brug eller besiddelse.
4. Motorkøretøjer, der ejes af medlemmer af de amerikanske styrker og pårørende, er fritaget for dansk beskatning af besiddelse og brug af biler på danske veje, registreringsafgift og lignende, men ikke for betaling af vej-, bro- og tunnelafgift på samme måde som den almindelige danske befolkning.
5. Fritagelsen for indkomstskat i henhold til NATO SOFA artikel X gælder endvidere indkomst, der oppebæres af medlemmer af de amerikanske styrker, pårørende, der hverken er danske statsborgere eller har sædvanlig bopæl i Danmark, og amerikanske leverandører og som hidrører fra ansættelse ved de organisationer, der er anført i denne aftales artikel 2.3, og aktiviteter nævnt i denne aftales artikel 21 og 22, samt fra kilder uden for Danmarks grænser.
6. Dansk lovgivnings bestemmelser vedrørende arbejdsgiveres og selvstændige erhvervsdrivendes pligt til at indeholde eller forudbetale indkomstskat og socialt sikringsbidrag gælder ikke for indkomst, der ikke er skattepligtig i Danmark.

ARTIKEL 18
INDFØREL OG UDFØREL TIL OFFICIELLE FORMÅL

1. Med henvisning til NATO SOFA artikel XI, er det tilladt at indføre varer, materiel, forsyninger, udstyr og andre ejendele til dansk territorium, som (a) indføres af de amerikanske styrker, (b) er beregnet til slutbrug hos de amerikanske styrker eller på vegne af disse, herunder til understøttelse af militære velfærdstjenester, jf. denne aftales artikel 21 og 22, (c) skal bruges eller forbruges som led i opfyldelsen af en kontrakt med de amerikanske styrker eller på disses vegne eller (d) skal inkorporeres i genstande eller faciliteter, der benyttes af de amerikanske styrker. Der opkræves ikke told, import-, registreringsafgifter eller lignende, herunder blandt andet brugsskatter, punktafgifter og moms i forbindelse med sådan indførel.
2. Udførsel af varer, materiel, forsyninger, udstyr og andre ejendele, jf. stk. 1 ovenfor, fra dansk territorium er fritaget for dansk eksporttold.
3. For denne aftale gælder gennemgående, at fritagelsen for punktafgifter alene indrømmes for de punktafgifter, der svares ved overgangen til forbrug, eller fremgår af fakturaen.
4. Parterne samarbejder i nødvendigt omfang for at sikre, at nævnte varer, materiel, forsyninger, udstyr og andre ejendele alene indføres i rimelige mængder. De amerikanske styrker attesterer over for de danske myndigheder, jf. NATO SOFA artikel XI, stk. 4, at nævnte varer, materiel, forsyninger, udstyr og andre ejendele er berettiget til fritagelserne i overensstemmelse med vilkårene i denne artikel. Deponering af attesten anses for at opfylde alle danske myndighedskrav vedrørende toldkontrol for de varer, der indføres og udføres af de amerikanske styrker eller på disses vegne i henhold til denne artikel. Såfremt nævnte varer, materiel, forsyninger, udstyr og andre ejendele indføres af amerikanske leverandører eller danske leverandører i henhold til bestemmelserne i denne artikel, er de amerikanske styrker forpligtet til at forlange, at leverandørerne udelukkende benytter de effekterne til opfyldelse af kontrakter med de amerikanske styrker.
5. Varer, materiel, forsyninger, udstyr og andre ejendele, jf. stk. 1 ovenfor, er fritaget for eventuelle skatter, som ellers skulle betales efter indførslen eller anskaffelsen heraf.

ARTIKEL 19
INDFØRSEL OG UDFØRSEL TIL PRIVATE FORMÅL

1. Under deres tjeneste på dansk territorium, kan medlemmer af de amerikanske styrker og amerikanske leverandører told- og skattefrit indføre personlige ejendele, møbler, et (1) privat motor-køretøj pr. person, der er fyldt 18 år, og andre varer, der er beregnet til egen eller husstandens brug eller forbrug. Sådanne indførsler må ikke overstige et rimeligt omfang til privat brug og må ikke som følge af deres natur eller antal indikere, at varerne indføres til kommercielle formål. De i denne artikel beskrevne fritagelser for medlemmer af de amerikanske styrker gælder også pårørende, jf. definitionen i denne aftales artikel 2.6. Dette privilegium gælder ikke kun disse personers ejendele, men også varer, der sendes til dem som gave eller leveres til dem som led i opfyldelsen af kontrakter med personer, der ikke er bosiddende på dansk territorium. Dette stk. 1 gennemføres efter gensidigt fastlagte procedurer.
2. For denne aftale gælder gennemgående, at fritagelse for punktafgifter alene indrømmes for de punktafgifter der, der svares ved overgangen til forbrug, eller som fremgår af fakturaen.
3. De varer mv., der er anført i stk. 1 ovenfor, og andre varer, der anskaffes skatte- og/eller afgiftsfrit, må ikke sælges eller på anden måde overdrages til personer på dansk territorium, som ikke selv er berettiget til at indføre disse toldfrit, medmindre overdragelsen er godkendt af de rette danske myndigheder. En sådan godkendelse er ikke nødvendig for gaver til velgørende formål. Det er slutmodtageren af varerne, der er ansvarlig for at betale eventuelle skyldige afgifter som følge af transaktioner med personer, der ikke er berettiget til at indføre sådanne varer. Medlemmer af de amerikanske styrker, pårørende og amerikanske leverandører kan frit overdrage de i stk. 1 ovenfor anførte ejendele internt blandt sig selv, og disse overdragelser er skatte- og/eller afgiftsfri. De amerikanske styrker fører en oversigt over sådanne overdragelser af skatte- eller afgiftsfri produkter. De danske myndigheder skal godtage behørigt foretagne politianmeldelser af tyveri af told- og afgiftsfri varer tilhørende medlemmer af de amerikanske styrker, pårørende og amerikanske leverandører, og disse personer er således fritaget for at betale tolden eller afgifterne.
4. Medlemmer af de amerikanske styrker, pårørende og amerikanske leverandører skal ikke betale eksporttold og -afgifter ved genudførsel (eller udførsel) af eventuelle varer, som de har indført til (eller erhvervet på) dansk territorium under deres tjenestephold.

ARTIKEL 20 TOLDBEHANDLING

1. Danmark træffer alle hensigtsmæssige foranstaltninger for at sikre hurtig og smidig toldbehandling af effekter, der indføres til og udføres fra Danmark i henhold til denne aftale. En eventuel toldkontrol gennemføres hurtigst muligt.
2. Toldkontrol i henhold til denne aftale skal gennemføres i overensstemmelse med procedurer, der aftales i fællesskab mellem de rette danske myndigheder og de amerikanske styrker. En eventuel toldkontrol, som de danske toldmyndigheder måtte udføre på indgående eller udgående personlige ejendele tilhørende medlemmer af de amerikanske styrker eller pårørende, sker, når ejendelene afleveres på eller afhentes fra den pågældendes bopæl eller efter gensidigt fastlagte procedurer.
3. Der foretages ikke kontrol af officielle amerikanske oplysninger, der indføres til og udføres fra dansk territorium. Officielle amerikanske oplysninger skal i overensstemmelse med NATO SOFA artikel XI, stk. 3, være behørigt markeret som sådanne, ligesom de skal være attesteret af de relevante amerikanske militære myndigheder som værende officielle amerikanske oplysninger.
4. For at forebygge misbrug af de rettigheder, som følger af toldbestemmelserne i NATO SOFA og denne aftale, forpligter de amerikanske militære myndigheder sig til at indføre de nødvendige foranstaltninger på de steder, hvor der er amerikanske styrker til stede. De amerikanske militære myndigheder og de danske myndigheder samarbejder om at efterforske eventuelle påståede overtrædelser af toldreglerne.

ARTIKEL 21

MILITÆRE VELFÆRDSTJENESTER

1. De amerikanske styrker kan på nærmere aftalte steder på dansk territorium etablere militære vareudsalg, dagligvareforretninger, andre udsalgssteder, messer, sociale aktivitets- og undervisningscentre samt fritidsområder, som kan benyttes af medlemmer af de amerikanske styrker, pårørende og eventuelt andet nærmere aftalt autoriseret personel. De amerikanske militære myndigheder kan selv stå for ovennævnte militære velfærdstjenester eller indgå aftale med andre om at levere disse. Danmark kan for disse militære velfærdstjenester ikke stille krav om tilladelser, bevillinger, inspektion eller anden myndighedsregulering.
2. De amerikanske styrker kan indgå aftale med finansielle institutioner om at drive bankvirksomhed og anden finansiell virksomhed på dansk territorium udelukkende til brug for de amerikanske styrker, amerikanske leverandører og pårørende.
3. De samme officielle skatte- og afgiftsfritagelser, der gælder for de amerikanske styrker, gælder også for de tjenester og de organisationer, der er nævnt i denne artikel, da disse indgår som en integreret del i driften af det amerikanske militær. Tjenesterne og organisationerne vedligeholdes og drives i overensstemmelse med gældende amerikansk lovgivning. Der kan ikke stilles krav om opkrævning eller betaling af skatter eller afgifter eller lignende gebyrer af sådanne tjenester og organisationer for aktiviteter forbundet med deres drift.
4. De amerikanske styrker træffer hensigtsmæssige foranstaltninger til at forhindre, at de varer og effekter, som indføres til eller erhverves på dansk territorium af de tjenester og den virksomhed, som er anført i stk. 1 og 2 ovenfor, sælges til personer, som ikke er berettiget til at benytte sig af disse tjenester og organisationer.

ARTIKEL 22
MILITÆRE POSTKONTORER

1. USA kan etablere, opretholde og drive militære postkontorer til brug for de amerikanske styrker, pårørende, amerikanske leverandører og eventuelle andre, som Parterne måtte aftale i fællesskab.
2. Post, som indleveres på disse kontorer, kan frankeres med amerikanske frimærker.
3. De amerikanske styrkers officielle post er i overensstemmelse med NATO SOFA artikel XI, stk. 3, undtaget fra kontrol, undersøgelse og beslaglæggelse.
4. Toldkontrol af ikke-officiel post, der sendes med militærpost, sker i overensstemmelse med gensidigt fastlagte procedurer.

ARTIKEL 23

VALUTA OG VEKSLING

1. De amerikanske styrker kan indføre, udføre og benytte amerikansk valuta samt finansielle instrumenter lydende på amerikansk valuta uanset beløb.
2. De amerikanske militære myndigheder kan til medlemmer af de amerikanske styrker og pårørende udlevere og veksle valuta samt instrumenter lydende på valuta, der er gyldig i:
 - a) USA,
 - b) Danmark,
 - c) Euro-zonen, og
 - d) andre lande, i det omfang dette måtte være nødvendigt i forbindelse med autoriseret rejseaktivitet, herunder rejser i forbindelse med tjenestefrihed.
3. Medlemmer af de amerikanske styrker og pårørende kan:
 - a) indføre og udføre amerikansk valuta samt instrumenter lydende på amerikansk valuta, og
 - b) udføre øvrige valutaer og instrumenter lydende på øvrige valutaer fra dansk territorium, forudsat at de pågældende amerikanske styrker eller pårørende enten selv har indført den pågældende valuta eller de pågældende instrumenter til dansk territorium eller har modtaget den pågældende valuta eller de pågældende instrumenter fra de amerikanske styrker.

ARTIKEL 24 ANSÆTTELSE

1. De amerikanske styrker og de organisationer, som udfører militære velfærdstjenester, jf. denne aftales artikel 21 og 22, kan rekruttere og ansætte pårørende samt personer, som er autoriseret til at tage ansættelse på dansk territorium, og administrere disses ansættelsesforhold i overensstemmelse med denne artikel. For pårørende kan der ikke stilles krav om arbejdstilladelse.
2. Arbejdsvilkår fastsættes af de amerikanske styrker og organisationerne i overensstemmelse med gældende amerikansk lovgivning under hensyntagen til gennemsnitlige lønniveauer og den arbejds- og ansættelsesretlige lovgivning i Danmark, i det omfang dette ikke er uforeneligt med denne aftale eller de amerikanske styrkers militære behov. Løn, goder, tillæg og forhøjelser af disse beløb skal være i overensstemmelse med amerikansk lovgivning. USA giver ikke afkald på sin immunitet, herunder suveræne immunitet, med hensyn til ansættelse af sådant personel.

ARTIKEL 25
INDGÅELSE AF AFTALER MED LEVERANDØRER

1. De amerikanske styrker kan indgå aftaler om levering af varer, materiel, forsyninger, udstyr og tjenesteydelser (herunder udførelse af bygningssarbejde) på dansk territorium uden begrænsninger i forhold til valg af, hvilken virksomhed, leverandør eller person, der skal foretage leverancen. De amerikanske styrker har til hensigt i videst muligt omfang og under forudsætning af at amerikansk lovgivning overholdes, at benytte sig af danske virksomheder som leverandører af varer, materiel, forsyninger, udstyr og tjenesteydelser. Der skal indhentes tilbud og aftalerne skal indgås og administreres i overensstemmelse med amerikansk lovgivning.
2. Danmark må ikke stille de amerikanske styrker ringere end de danske væbnede styrker med hensyn til indkøb af varer og tjenesteydelser og ydelser fra forsyningsvirksomheder.

ARTIKEL 26

AMERIKANSKE LEVERANDØRERS STATUS

I forbindelse med levering af varer og tjenesteydelser til de amerikanske styrker på dansk territorium er amerikanske leverandører ikke omfattet af dansk lovgivning for så vidt angår vilkår for deres leverandøraftale om udførelse af arbejde i henhold til kontrakter med de amerikanske styrker eller dansk lovgivning for så vidt angår krav om tilladelser til og registrering af virksomheder og selskaber.. Amerikanske leverandører er endvidere fritaget for al selskabsskat, der alene hidrører fra leveringen af varer eller tjenesteydelser til de amerikanske styrker eller opførelse af faciliteter for de amerikanske styrker. Amerikanske leverandører skal heller ikke pålægges nogen form for indkomst- eller overskudsskat af Danmark eller Danmarks politiske underinddelinger af den del af indkomsten eller overskuddet, som hidrører fra en kontrakt underleverandørkontrakt med de amerikanske styrker.

ARTIKEL 27
MILJØ, SUNDHED OG SIKKERHED

1. Parterne forpligter sig til at gennemføre denne aftale på en måde, der er forenelig med hensyn til naturbeskyttelse i Danmark og menneskers sundhed og sikkerhed. USA bekræfter, at USA vil respektere relevant dansk lovgivning på miljø-, sundheds- og sikkerhedsområdet i forbindelse med gennemførelsen af amerikansk politik. Danmark bekræfter sin politik om at gennemføre love, regler og standarder på miljø-, sundheds- og sikkerhedsområdet under behørig hensyntagen til de amerikanske styrkers, pårørendes og amerikanske leverandørers sundhed og sikkerhed.

2. Med henblik på at bidrage til en miljømæssig forsvarlig håndtering af farligt affald udpeger Danmark en instans, der skal fungere som ansvarlig myndighed i forhold til underretninger i henhold til Basel-konventionen om kontrol med grænseoverskridende transport af farligt affald og bortskaffelse heraf, vedtaget i Basel den 22. marts 1989, samt eventuel gennemførelseslovgivning. De amerikanske styrker er forpligtet til at afgive de oplysninger, som er nødvendige for, at Danmark kan opfylde disse forpligtelser.

ARTIKEL 28

FORSYNINGSTJENESTER OG KOMMUNIKATION

1. De amerikanske styrker, amerikanske leverandører og danske leverandører skal gives adgang til at bruge vand, elektricitet og andre offentlige forsyningstjenester på vilkår, herunder priser og takster, som ikke er mindre gunstige end dem, der under tilsvarende omstændigheder gælder for de danske væbnede styrker eller Danmark, og fritages i overensstemmelse med denne aftales artikel 16 for skatter eller andre offentlige gebyrer eller betalinger. De amerikanske styrker skal betale en forholdsmæssig andel af brugsudgifterne til disse forsyningstjenester.

2. Parterne anerkender, at det kan være nødvendigt for de amerikanske styrker at anvende radiospektrummet. Det er tilladt for USA at benytte egne telekommunikationssystemer (således som "telekommunikation" er defineret i Den Internationale Telekommunikations Unions konstitution og konvention fra 1992). Dette indbefatter retten til at anvende de instrumenter og tjenester, som måtte være nødvendige for at sikre fuld mulighed for at benytte telekommunikationssystemer, samt retten til at benytte alle nødvendige radiospektre til dette formål. Det skal være gratis for USA at benytte radiospektret. De amerikanske styrker koordinerer brugen af frekvenser med den administrative repræsentant for Danmark, medmindre dette ikke er muligt på grund af presserende operationelle forhold. I så fald underretter de amerikanske styrker hurtigst muligt den administrative repræsentant for Danmark eller dennes udpegede repræsentant herom.

ARTIKEL 29 IMPLEMENTERING OG TVISTER

1. Alle forpligtelser i henhold til denne aftale er betinget af, at der foreligger de fornødne bevillinger.
2. Parterne eller deres administrative repræsentanter kan eventuelt indgå implementeringsaftaler eller aftale implementeringsordninger med henblik på at gennemføre denne aftales bestemmelser.
3. De administrative repræsentanter skal konsultere hinanden som påkrævet med henblik på at sikre, at denne aftale gennemføres efter hensigten. De administrative repræsentanter skal udarbejde procedurer, således at deres respektive medarbejdere kan konsultere hinanden om alle forhold vedrørende denne aftales effektive gennemførelse.
4. Tvister løses på lavest mulige niveau og – hvis dette måtte være nødvendigt – eskaleres til behandling og løsning hos de administrative repræsentanter. Tvister, som ikke kan løses af de administrative repræsentanter, skal forelægges Parterne til konsultation og afgørelse.
5. Tvister og andre forhold, der er omfattet af konsultationspligt i henhold til denne aftale, kan ikke indbringes for de nationale domstole eller for internationale domstole, tribunaler eller lignende organer eller for øvrige tredjeparter.

ARTIKEL 30
IKRAFTTRÆDEN, ÆNDRINGER OG VARIGHED

1. Denne aftale træder i kraft på datoen for den sidste note i Parternes noteudveksling, der angiver, at hver Part har gennemført de interne procedurer, der er nødvendige for aftalens ikrafttræden.
2. Denne aftale kan ændres ved skriftlig aftale mellem Parterne.
3. Denne aftale gælder ikke for Grønland eller Færøerne.
4. Denne aftale gælder for en indledende periode på ti (10) år. Efter den indledende periode fortsætter aftalen med at være i kraft, men kan opsiges af en af Parterne med et (1) års skriftligt varsel til den anden Part ad diplomatiske kanaler.
5. Denne aftales bilag A udgør en integreret del af denne aftale og kan ændres ved skriftlig aftale mellem Parterne eller deres administrative repræsentanter.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede, som er behørigt bemyndigede af deres respektive regeringer, underskrevet denne aftale.

UNDERTEGNET i Washington, den 21. december 2023 i to eksemplarer på engelsk og dansk, idet begge tekster har samme gyldighed.

**FOR REGERINGEN I
DANMARK:**

Lars Løkke Rasmussen
Udenrigsminister

**FOR REGERINGEN I
AMERIKAS FORENEDE STATER:**

Antony John Blinken
Udenrigsminister

BILAG A

Aftalte anlæg og områder

- Flyvestation Karup
- Flyvestation Skrydstrup
- Flyvestation Aalborg

[TEXT IN ENGLISH – TEXTE EN ANGLAIS]

**AGREEMENT ON DEFENSE COOPERATION
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF
DENMARK
AND
THE GOVERNMENT OF
THE UNITED STATES OF AMERICA**

CONTENTS

	Preamble
Article 1	Scope and Purpose
Article 2	Definitions
Article 3	Access to and Use of Agreed Facilities and Areas
Article 4	Prepositioning of Defense Equipment, Supplies, and Materiel
Article 5	Property Ownership
Article 6	Security
Article 7	Entry and Exit
Article 8	Logistics Support
Article 9	Motor Vehicles
Article 10	Licenses
Article 11	Movement of Aircraft, Vessels, and Vehicles
Article 12	Criminal Jurisdiction
Article 13	Custody and Access
Article 14	Discipline
Article 15	Claims
Article 16	Official Tax Exemptions
Article 17	Personal Tax Exemptions
Article 18	Official Importation and Exportation
Article 19	Personal Importation and Exportation
Article 20	Customs Procedures
Article 21	Military Service Activities
Article 22	Military Post Offices
Article 23	Currency and Exchange
Article 24	Employment
Article 25	Contracting Procedures
Article 26	Status of U.S. Contractors
Article 27	Environment, Human Health, and Safety
Article 28	Utilities and Communications
Article 29	Implementation and Disputes
Article 30	Entry Into Force, Amendment, and Duration
Annex A	Agreed Facilities and Areas

The Government of Denmark (“Denmark”) and the Government of the United States of America (the “United States”), hereinafter referred to collectively as “the Parties” and individually as a “Party”,

Cognizant of the rights and obligations deriving from the North Atlantic Treaty, signed at Washington, D.C. on April 4, 1949;

Considering that United States (“U.S.”) forces, their dependents, and U.S. contractors may be present in the territory of Denmark and that the purpose of such presence of U.S. forces is to further the efforts of the Parties to promote peace and security in the areas of mutual interest and benefit and to take part in common defense efforts;

Recalling the more than seventy years of defense cooperation between the Parties and recognizing the need to enhance their common security, to contribute to international peace and stability, and to deepen cooperation in the areas of defense and security;

Affirming that such cooperation is based on full respect for the sovereignty of each Party and for the purposes and principles of the United Nations Charter and the North Atlantic Treaty;

Recognizing the Parties’ respective obligations and commitments under international law;

Acknowledging that the presence of U.S. forces contributes to strengthening the security and stability of Denmark and the region;

Desiring to share in the responsibility of supporting those U.S. forces that may be present in the territory of Denmark in an equitable and sustainable manner;

Recognizing the Agreement Between the Parties to the North Atlantic Treaty Regarding the Status of Their Forces, signed at London June 19, 1951 (the “NATO SOFA”), which entered into force August 23, 1953, including its provision regarding separate arrangements supplementary to the NATO SOFA;

Recognizing the Acquisition and Cross Servicing Agreement Between the Ministry of Defence of Denmark and the Department of Defense of the United States of America, signed at Ballerup and Stuttgart November 25, 2021 and March 15, 2022 (the “ACSA”), which entered into force March 15, 2022;

Recognizing the Agreement Between the Government of Denmark and the Government of the United States of America on General Security of Military Information, effected by exchange of notes at Copenhagen January 23 and February 27, 1981 (the “Information Security Agreement”), which entered into force February 27, 1981;

Recognizing, consistent with the principle in Article III, Paragraph 1 of the NATO SOFA, that the presence of U.S. forces, their dependents, and U.S. contractors in the territory of Denmark under this Agreement is by its nature non-permanent and, regardless of duration, is considered temporary; and

Desiring to conclude an agreement on the enhanced cooperation between Denmark and the United States;

Have agreed as follows:

ARTICLE 1
SCOPE AND PURPOSE

1. This Agreement sets forth the framework for enhanced defense and security cooperation between Denmark and the United States and supplements the terms and conditions set forth in the NATO SOFA that govern the presence of U.S. forces and their dependents in the territory of Denmark and, in specific situations indicated herein, the presence and activities of U.S. contractors in the territory of Denmark.

2. All activities under this Agreement shall be conducted with full respect for the sovereignty, constitution and constitutional practice, laws, and international legal obligations of Denmark, including with regard to the stockpiling of certain types of weapons on Danish territory. Nothing in this Agreement alters the Danish policy with regard to the stockpiling or deployment of nuclear weapons on Danish territory.

ARTICLE 2 DEFINITIONS

For purposes of this Agreement, the following terms are hereunder defined:

1. “U.S. forces” means the entity comprising the force and the civilian component, and all property, official U.S. information, equipment, and materiel (including vehicles, vessels, and aircraft operated by or for the United States) of the U.S. Armed Forces present in the territory of Denmark.
2. “Force” has the meaning set forth in Article I, Paragraph 1(a), of the NATO SOFA.
3. Except as otherwise provided in Article 15 of this Agreement, “civilian component” has the meaning set forth in Article I, Paragraph 1(b), of the NATO SOFA, and also includes:
 - a) employees of non-Danish, non-commercial organizations who are nationals of the United States of America or ordinarily resident in the territory of the United States and who are not ordinarily resident in the territory of Denmark, and who, solely for the purpose of contributing to the welfare, morale, or education of U.S. forces, are accompanying those forces in the territory of Denmark; and
 - b) dependents employed by U.S. forces, including for the purposes of the military service activities contemplated in Articles 21 and 22 of this Agreement, and by the non-commercial organizations referred to in this Paragraph.
4. “U.S. contractors” means legal entities that are not incorporated nor ordinarily domiciled in the territory of Denmark under Danish law, including their employees, employees of U.S. contractors who are not nationals of Denmark nor ordinarily resident in the territory of Denmark, and individuals who are not nationals of Denmark nor ordinarily resident in the territory of Denmark, when those entities or individuals are present in the territory of Denmark under a contract or subcontract with the U.S. Department of Defense to supply goods and services in connection with activities under this Agreement.
5. “Danish contractors” means legal entities that are incorporated or ordinarily domiciled in the territory of Denmark under Danish law, including their employees, employees of U.S. contractors who are nationals of Denmark or ordinarily resident in the territory of Denmark, and individuals who are nationals of Denmark or ordinarily resident in the territory of Denmark, when those entities or individuals are present in the territory of Denmark under a contract or subcontract with the U.S. Department of Defense to supply goods and services in connection with activities under this Agreement.
6. “Dependent” has the meaning set forth in Article I, Paragraph 1(c), of the NATO SOFA, and also includes a family member of a member of the force or the civilian component who:
 - a) is financially, legally, or for reasons of health dependent upon and supported by such a member;

b) shares the quarters occupied by such a member; and

c) is present in the territory of Denmark with the consent of the authorities of the force.

7. “Agreed Facilities and Areas” means the facilities and areas in the territory of Denmark listed in Annex A to this Agreement, and such other facilities and areas in the territory of Denmark as may be provided by Denmark in the future and mutually agreed, to which U.S. forces, U.S. contractors, Danish contractors, dependents, and others as mutually agreed, shall have the rights of access and use pursuant to this Agreement.

8. “Executive Agent” means the Danish Ministry of Defence for Denmark and the U.S. Department of Defense for the United States, or their respective designees.

9. “Official U.S. information” means information that is owned by, produced for or by, or is subject to the control of the United States, including when such information is under the day-to-day control or usage of a contractor on behalf of the U.S. Government.

ARTICLE 3
ACCESS TO AND USE OF AGREED FACILITIES AND AREAS

1. U.S. forces, U.S. contractors, Danish contractors, dependents, and others as mutually agreed are authorized unimpeded access to and use of Agreed Facilities and Areas for visits; training; exercises; maneuvers; transit; support and related activities; refueling of aircraft; bunkering of vessels; landing and recovery of aircraft; temporary maintenance of vehicles, vessels, and aircraft; accommodation of personnel; communications; staging and deploying of forces and materiel; pre-positioning of equipment, supplies, and materiel; security assistance and cooperation activities; joint and combined training activities; humanitarian and disaster relief activities; contingency operations; construction in support of mutually agreed activities; and such other purposes as the Parties or their Executive Agents may agree, including those undertaken in the framework of the North Atlantic Treaty. The Parties shall have joint access to and use of Agreed Facilities and Areas, except for any portions thereof specifically designated by the Parties or their Executive Agents for the exclusive access and use of U.S. forces.
2. In furtherance of such activities and purposes, Denmark authorizes U.S. forces to control entry to Agreed Facilities and Areas, or portions thereof, that have been provided for exclusive use by U.S. forces, and to coordinate entry with Danish authorities at Agreed Facilities and Areas jointly used by U.S. forces and Danish Armed Forces, for purposes of safety and security. The Executive Agents shall establish procedures to cooperate regarding operational and security concerns for access, including entry control, to Agreed Facilities and Areas.
3. When requested, the Danish Executive Agent shall make reasonable efforts to facilitate temporary access to and use of private land and facilities (including roads, ports, and airfields), and public land and facilities (including roads, ports, and airfields) that are not a part of an Agreed Facility and Area, including those owned or controlled by Denmark or by local authorities, by U.S. forces, U.S. contractors, and Danish contractors for use in support of U.S. forces. U.S. forces, U.S. contractors, or Danish contractors shall not bear the cost of such facilitation.
4. In making Agreed Facilities and Areas available and in the use of such Agreed Facilities and Areas, the Parties shall give due regard to operational and security concerns.
5. Denmark shall make available without rental or similar costs to U.S. forces all Agreed Facilities and Areas, including those jointly used by U.S. forces and Danish Armed Forces.
6. U.S. forces, U.S. contractors, and Danish contractors may undertake construction activities on, and make alterations and improvements to, Agreed Facilities and Areas in furtherance of the activities and purposes set forth in Paragraph 1 of this Article. U.S. forces shall consult with the Executive Agent of Denmark on issues regarding such construction, alterations, and improvements based on the Parties' shared intent that the technical requirements and construction standards of any such projects undertaken by or on behalf of U.S. forces should be consistent with the requirements and standards of the Parties. U.S. forces may carry out such construction, alterations, and improvements using its own equipment and personnel.

7. U.S. forces shall be responsible for the construction and development costs for Agreed Facilities and Areas provided for the exclusive use of U.S. forces, and for the operations and maintenance costs thereof, unless otherwise provided for in a separate arrangement or international agreement between the Parties.

8. The Parties shall be responsible on the basis of proportionate use for the construction and development costs and operations and maintenance costs of Agreed Facilities and Areas provided for joint use, or otherwise used jointly by U.S. forces and Danish Armed Forces, unless otherwise provided for in a separate arrangement or international agreement between the Parties.

9. Funding of construction projects undertaken by U.S. forces shall be in accordance with U.S. laws and regulations.

10. The Danish Executive Agent shall make reasonable efforts to facilitate the activities of U.S. forces under this Article by obtaining the necessary Danish authorizations and permits for U.S. forces for such construction, alterations, and improvements, performed by or on behalf of U.S. forces. Such authorizations and permits shall be issued without cost to U.S. forces, U.S. contractors, or Danish contractors.

11. The Parties shall cooperate on planning regarding the use and development at, around, and adjacent to Agreed Facilities and Areas to ensure the implementation of this Agreement over the long term.

ARTICLE 4
PREPOSITIONING OF DEFENSE EQUIPMENT,
SUPPLIES, AND MATERIEL

1. In consultation and with consideration of the views of the Parties, U.S. forces may transport, preposition, and store defense equipment, supplies, and materiel (“prepositioned materiel”) at Agreed Facilities and Areas, and at other locations as mutually agreed. U.S. forces shall notify, in advance, Danish Armed Forces regarding the types, quantities, and delivery schedules of such prepositioned materiel that U.S. forces intend to transport or preposition in the territory of Denmark, as well as regarding U.S. contractors and Danish contractors who make such deliveries.
2. The prepositioned materiel of U.S. forces and the facilities or portions thereof designated for storage of such prepositioned materiel shall be for the exclusive use of U.S. forces. U.S. forces shall have exclusive control over the access to, use of, and disposition of such prepositioned materiel and shall have the unencumbered right to remove such prepositioned materiel at any time from the territory of Denmark.
3. U.S. forces, U.S. contractors, and Danish contractors shall have unimpeded access to and use of storage facilities for all matters related to the prepositioning and storage of prepositioned materiel, including delivery, management, inspection, use, maintenance, and removal of such prepositioned materiel, regardless of whether these storage facilities are Agreed Facilities and Areas. Aircraft, vehicles, and vessels operated by or for U.S. forces shall have access to aerial ports and seaports of Denmark and other locations, as agreed, for the delivery to, storage and maintenance in, and removal from the territory of Denmark of U.S. forces’ prepositioned materiel.
4. The Parties or their Executive Agents shall consult as necessary on activities pursuant to this Article.

ARTICLE 5
PROPERTY OWNERSHIP

1. All buildings, non-relocatable structures, and assemblies affixed to the land in Agreed Facilities and Areas, including those altered or improved by U.S. forces, shall remain the property of Denmark. All such buildings, structures, and assemblies constructed by U.S. forces shall become the property of Denmark, once constructed, but shall be used by U.S. forces until no longer needed by U.S. forces.
2. U.S. forces shall return as the sole and unencumbered property of Denmark any Agreed Facility or Area, or any portion thereof, including buildings, non-relocatable structures, and assemblies constructed by U.S. forces once no longer used by U.S. forces, provided that the United States shall incur no expense to do so. The Parties or their Executive Agents shall consult regarding the terms of return of any Agreed Facility or Area, including possible compensation for the residual value of improvements or construction made by the United States.
3. U.S. forces, U.S. contractors, and Danish contractors shall retain title to all goods, equipment, materiel, supplies, relocatable structures, and other movable property they have imported into or acquired within the territory of Denmark in connection with this Agreement unless and until such time as they surrender title.
4. The Parties or their designees may consult regarding the possible transfer or purchase of U.S. forces' equipment determined to be excess to the needs of the United States, as may be authorized by U.S. laws and regulations.

ARTICLE 6
SECURITY

1. Denmark shall take such measures as are necessary to ensure the protection, safety, and security of U.S. forces, U.S. contractors, Danish contractors, dependents, and prepositioned materiel, and the protection and security of official U.S. information. In furtherance of this responsibility, Danish and U.S. forces authorities shall cooperate closely to ensure that security and protection is provided.

2. Consistent with Article VII, Paragraph 10 of the NATO SOFA, Denmark hereby authorizes U.S. forces to exercise all rights and authorities necessary for U.S. forces' use, operation, defense, or control of Agreed Facilities and Areas, including taking proportionate measures to maintain or restore order and to protect U.S. forces, U.S. contractors, Danish contractors, and dependents. U.S. forces shall coordinate security plans, including the establishment of procedures to cooperate regarding security measures, with the appropriate authorities of Denmark.

ARTICLE 7
ENTRY AND EXIT

1. Denmark shall not require countersignature of movement orders under Article III, Paragraph 2(b), of the NATO SOFA.
2. In accordance with the NATO SOFA, Denmark shall not require passports or visas for entry into and departures from the territory of Denmark for members of the force holding the required personal identity card and a valid movement order. Further, Denmark shall not require visas for entry into and departure from the territory of Denmark for members of the civilian component, dependents, and U.S. contractors holding a valid passport and a U.S. Department of Defense identification card, movement order, or letter of authorization issued by the competent authority of the United States. Danish authorities shall make any annotations required by Danish law in the passports of members of the civilian component, U.S. contractors, and dependents.
3. U.S. forces, U.S. contractors, and dependents shall be exempt from regulations governing the registration and control of aliens.
4. Should a member of the U.S. forces die or leave the territory of Denmark on transfer, the dependents of such member shall continue to be accorded the status of dependents under this Agreement for a period of ninety (90) days after such death or transfer. In cases where dependent children are enrolled in education facilities in the territory of Denmark prior to the member's death or transfer, the dependents shall continue to be accorded the status of dependents for a period of not less than thirty (30) calendar days after the end of the school year or termination of enrollment.

ARTICLE 8
LOGISTICS SUPPORT

1. Denmark shall use best efforts, considering its internal national requirements and available capabilities, to provide to U.S. forces, upon request, logistics support to conduct activities under this Agreement.
2. As appropriate, such logistics support shall be provided and reimbursement made in accordance with existing agreements or arrangements, including the ACSA, unless otherwise mutually agreed.
3. For any logistics support not addressed by Paragraph 2 of this Article, U.S. forces, U.S. contractors, and Danish contractors shall pay reasonable costs for logistics support requested and received in connection with activities under this Agreement. In this regard, Denmark shall accord to U.S. forces, U.S. contractors, and Danish contractors, treatment no less favorable than is accorded to Danish Armed Forces, in accordance with procedures mutually agreed and, consistent with Article 16 of this Agreement, less taxes, fees, and similar charges.

ARTICLE 9
MOTOR VEHICLES

1. Danish authorities shall honor the valid registration, inspection, and licensing by U.S. military authorities and civilian authorities of the United States, its States, or political subdivisions, of motor vehicles and trailers of U.S. forces, U.S. contractors, and dependents.
2. U.S. forces authorities shall take adequate safety measures with respect to official vehicles and trailers registered and licensed by them or used by U.S. forces in the territory of Denmark.
3. For U.S. forces' official vehicles and trailers, Danish authorities shall issue, upon the request of U.S. forces authorities and without charge or inspection, military license plates in accordance with procedures established for Danish Armed Forces.
4. For privately-owned and operated motor vehicles and trailers of members of the U.S. forces, U.S. contractors, and dependents, Danish authorities shall issue, upon request and without charge, license plates that are indistinguishable from those issued to the Danish population at large.
5. It is the duty of members of the U.S. forces, U.S. contractors, and dependents to maintain the adequate safety of their privately-owned and operated motor vehicles and trailers. To this end, such motor vehicles and trailers registered in the territory of Denmark shall be subject to applicable periodic technical inspections.
6. Paragraphs 3, 4, and 5 of this Article, including the provision of any documentation or vehicle markings by Danish authorities, shall be implemented in accordance with mutually determined procedures.
7. It is the duty of members of the U.S. forces, U.S. contractors, and dependents to respect the law of Denmark regarding automobile liability insurance coverage for their privately-owned or operated motor vehicles and trailers while in the territory of Denmark.

ARTICLE 10
LICENSES

1. A license or other permit issued by U.S. authorities to a member of the U.S. forces or a U.S. contractor, empowering the holder to operate vehicles, vessels, or aircraft of the force shall be valid for such operation within the territory of Denmark.
2. Danish authorities shall accept as valid, without a driving test or fee, driving licenses issued by the United States, its States, or political subdivisions for the operation of private motor vehicles by members of the U.S. forces and their dependents, and U.S. contractors. International drivers' licenses shall not be required.
3. Denmark shall not require members of the U.S. forces or U.S. contractors to obtain professional licenses issued by Denmark in relation to the provision of services provided as part of their official or contractual duties to U.S. forces and their dependents, or to U.S. contractors, as well as to other persons as mutually agreed.

ARTICLE 11
MOVEMENT OF AIRCRAFT, VESSELS, AND VEHICLES

1. Aircraft, vessels, and vehicles operated by or exclusively for U.S. forces may enter, exit, and move freely within the territory of Denmark with respect for the relevant rules of air, maritime, and land safety, and movement. Such aircraft, vessels, and vehicles shall be free from boarding and inspection without the consent of the United States.
2. Aircraft operated by or exclusively for U.S. forces shall be authorized to over-fly, conduct aerial refueling, land, and take off within the territory of Denmark. Such aircraft shall not be subject to air navigation fees, dues, or other charges (such as overflight, en route, or terminal navigation fees), and shall not be subject to landing or parking fees at government-owned and operated airfields in the territory of Denmark.
3. Vessels operated by or exclusively for U.S. forces shall not be subject to payment of pilotage or port fees, lighterage charges, harbor dues, or similar charges at government-owned and operated ports in the territory of Denmark.
4. U.S. forces, U.S. contractors, and Danish contractors operating on behalf of U.S. forces shall pay reasonable charges for services requested and received, at rates no less favorable than those paid by Danish Armed Forces and, consistent with Article 16 of this Agreement, less taxes, fees, and similar charges.

ARTICLE 12 CRIMINAL JURISDICTION

1. Denmark recognizes the particular importance of U.S. forces authorities' disciplinary control over members of the U.S. forces and the effect that such control has on operational readiness. Therefore, at the request of the United States and in furtherance of its commitment to mutual defense, Denmark hereby exercises its sovereign discretion to waive its primary right to exercise criminal jurisdiction over members of the U.S. forces as provided by Article VII, Paragraph 3(c), of the NATO SOFA. In specific cases of particular importance to Denmark, Danish authorities may withdraw the waiver by providing a statement in writing to the competent U.S. forces authorities not later than thirty (30) days after receipt of the notification described in Paragraph 2 of this Article. Danish authorities may also present such a statement to the competent U.S. authorities prior to receipt of such notification.
2. U.S. forces shall notify the Danish authorities as soon as practicable of each case falling under the provisions of Paragraph 1 of this Article, except for minor offenses.
3. Whenever a member of the U.S. forces, or a dependent, is prosecuted by Danish authorities, jurisdiction shall be exercised by Danish courts of ordinary jurisdiction.
4. Members of the U.S. forces and dependents shall not be tried *in absentia* without their consent.
5. For purposes of determining whether an alleged criminal offense has arisen out of any act or omission done in the performance of official duty by a member of the U.S. forces under Article VII, Subparagraph 3(a)(ii), of the NATO SOFA, certification by the appropriate U.S. forces authority in the territory of Denmark that such act or omission was done in the performance of official duty shall constitute conclusive proof of the fact.
6. Recognizing that Denmark has the right to take appropriate investigatory measures regarding alleged offences, the competent authorities of the Parties shall cooperate in the carrying out of all necessary investigations into alleged offences, as referred to in Article VII, Paragraph 6(a), of the NATO SOFA.
7. The Parties intend to adopt necessary mutually determined procedures in order to further cooperation under this Article.

ARTICLE 13
CUSTODY AND ACCESS

1. Danish authorities shall notify U.S. forces authorities immediately when a member of the U.S. forces, or a dependent, is arrested or detained by Danish authorities. U.S. forces authorities shall have prompt access to any such individual whenever requested, and shall be permitted to be present during all proceedings, including interrogations of such member or dependent by Danish authorities.

2. A member of the U.S. forces or a dependent under investigation or pending trial by Danish authorities shall remain or be placed under the control of U.S. forces authorities in accordance with mutually determined procedures, if such authorities so request, until the conclusion of all related judicial proceedings (including appellate proceedings), and Danish authorities shall take necessary steps to this end. In such cases, U.S. forces authorities shall ensure the appearance at such proceedings of the member of the force, and shall make best efforts to ensure the appearance of the member of the civilian component or the dependent, before Danish authorities in any proceedings that may require the presence of such person. In the event Danish judicial proceedings are not completed within one (1) year of their commencement, U.S. forces authorities shall be relieved of any obligations under this Paragraph. This period of time may be extended in exceptional circumstances as agreed to by U.S. forces authorities and appropriate Danish authorities.

3. Any period of time spent in restraint exercised by Danish authorities or custody exercised by U.S. forces authorities shall be credited against any sentence to confinement eventually adjudged in the same case.

4. Except as otherwise agreed by the Parties, confinement imposed by a Danish court upon a member of the U.S. forces, or a dependent, shall be served in one or more Danish penal institutions designated for such purposes by the Parties. In coordination with Danish authorities, U.S. forces authorities shall be permitted to visit such persons outside of regular visiting hours and to provide such persons with assistance, including for their health, welfare, and morale, such as clothing, food, bedding, medical and dental care, and religious counseling. In coordination with Danish authorities, family members shall be permitted to visit such persons in accordance with regular visiting hours and as also may be agreed by special arrangement, and to provide such persons with appropriate assistance, including for their health, welfare, and morale.

ARTICLE 14
DISCIPLINE

1. Consistent with Article VII, Paragraph 10 of the NATO SOFA, U.S. forces authorities shall be responsible for the maintenance of discipline and order over U.S. forces and may establish military police units in the Agreed Facilities and Areas where U.S. forces are located.
2. Where the Agreed Facilities and Areas are jointly used with Danish Armed Forces, the appropriate U.S. and Danish authorities shall coordinate concerning activities under this Article.
3. Recognizing that Denmark has sovereign law enforcement authorities within the territory of Denmark, U.S. forces authorities may authorize the use of military police units for the maintenance of discipline and order over U.S. forces in communities near military facilities and areas where U.S. forces are located, in accordance with mutually determined procedures and in coordination with Danish officials.

ARTICLE 15
CLAIMS

1. Members of the U.S. forces, including the civilian component, shall not be subject to any proceedings for civil claims or administrative penalties arising out of acts or omissions attributable to such persons done in the performance of their official duties. Such claims may be presented to the appropriate Danish authorities and processed according to the provisions contained in Article VIII of the NATO SOFA.
2. For purposes of this Article, the term “civilian component” shall include all persons, regardless of their nationality or place of residence, who are U.S. Government employees acting in the performance of official duty as assigned by U.S. forces, but shall not include U.S. contractors, Danish contractors, and employees of those contractors or of non-commercial organizations, regardless of their nationality or place of residence.
3. For purposes of determining whether potential civil liability has arisen out of any act or omission done in the performance of official duty by a member of the U.S. forces, including the civilian component, certification by the appropriate U.S. forces authority that such act or omission was done in the performance of official duty shall constitute conclusive proof of the fact.
4. Members of the U.S. forces, including the civilian component, shall not suffer default judgments or actions prejudicial to their interests when official duties or a duly authorized absence temporarily prevents their attendance at non-criminal proceedings. If this provision results in an undue delay to non-criminal proceedings, and upon request of Danish authorities, U.S. forces authorities shall promptly confirm whether the individual remains unavailable due to official duties or a duly authorized absence, and provide Danish authorities with the expected date of return of the individual.

ARTICLE 16
OFFICIAL TAX EXEMPTIONS

1. With respect to value added taxes ("VAT"), sales taxes, use taxes, excise taxes, and similar or successor taxes, an exemption shall apply to acquisitions by or on behalf of U.S. forces of goods, materiel, supplies, services, equipment, and other property (a) acquired for the ultimate use by U.S. forces; (b) to be consumed in the performance of a contract with or on behalf of U.S. forces; or (c) to be incorporated into articles or facilities used by U.S. forces. U.S. forces shall provide to competent Danish authorities an appropriate certification that such goods, materiel, supplies, services, equipment, and other property are for U.S. forces.

2. The exemption shall be applied to acquisitions referred to in Paragraph 1 of this Article in accordance with mutually determined procedures. The exemption shall be applied at the point of purchase, provided the transaction is accompanied by the appropriate certification referred to in Paragraph 1 of this Article. The exemption from excise taxes shall be applied at the point of purchase only if the goods, materiel, equipment, and other property are acquired from a tax warehouse or directly from Danish Armed Forces. In all other cases, or in the event a vendor is unable to provide such exemption at the point of purchase, the exemption shall be granted by reimbursement within thirty (30) days of receipt of a request.

3. For the purpose of this Agreement, exemption from excise taxes applies only to the excise taxes levied at release for consumption or reflected on the invoice.

ARTICLE 17
PERSONAL TAX EXEMPTIONS

1. Members of the U.S. forces shall not be liable to pay any tax, fee, license charge, or similar charges, including VAT, in the territory of Denmark on the purchase, ownership, possession, use, transfer between themselves, or transfer in connection with death, of their tangible movable property imported into the territory of Denmark or acquired there for their own personal use. Such goods may not exceed reasonable amounts for personal use and must not indicate, by their nature or quantity, that the goods are being purchased for commercial reasons. Dependents, as defined in Article 2, Paragraph 6, of this Agreement, shall enjoy the benefit of, and be authorized to utilize, the exemptions of members of U.S. forces described in this Article. The exemption shall apply at the time of purchase, if feasible, or be reimbursed within thirty (30) days of a request, in accordance with mutually determined procedures.
2. For the purpose of this Agreement, exemption from excise taxes applies only to the excise taxes levied at release for consumption or reflected on the invoice.
3. Members of the U.S. forces and dependents who possess or use sound and television broadcast receiving apparatus and Internet-capable devices in the territory of Denmark shall be exempt from taxes, fees, license charges, or similar charges related to such use or possession.
4. Motor vehicles owned by members of the U.S. forces and dependents shall be exempt from Danish road taxes, registration or license fees, and similar charges, but not from the payment of tolls for the use of roads, bridges, and tunnels paid by members of the general public.
5. The exemption from taxes on income provided by Article X of the NATO SOFA shall also apply to income received by members of the U.S. forces, dependents who are not nationals of Denmark nor ordinarily resident in the territory of Denmark, and U.S. contractors from employment with the organizations referred to in Article 2, Paragraph 3, of this Agreement, and activities addressed in Articles 21 and 22 of this Agreement, and from sources outside the territory of Denmark.
6. The provisions of Danish laws and regulations pertaining to the obligation of an employer or self-employed individual to withhold or prepay income taxes and social security contributions shall not be applicable to income exempt from taxation in the territory of Denmark.

ARTICLE 18
OFFICIAL IMPORTATION AND EXPORTATION

1. With reference to Article XI of the NATO SOFA, goods, materiel, supplies, equipment, and other property (a) imported by U.S. forces; (b) which are for the ultimate use by or for U.S. forces, including to support military service activities provided for in Articles 21 and 22 of this Agreement; (c) which are to be used or consumed in the performance of a contract with or on behalf of U.S. forces; or (d) which are to be incorporated into articles or facilities used by U.S. forces, shall be permitted entry into the territory of Denmark. Such entry shall be free from duties, import or registration fees, and other similar charges, including but not limited to use taxes, excise taxes, and VAT.
2. The exportation from the territory of Denmark of the goods, materiel, supplies, equipment, and other property referred to in Paragraph 1 of this Article shall be exempt from Danish export duties.
3. For the purpose of this Agreement, exemption from excise taxes applies only to the excise taxes levied at release for consumption or reflected on the invoice.
4. The Parties shall cooperate as necessary to ensure that the quantities of goods, materiel, supplies, equipment, and other property imported are reasonable. U.S. forces shall provide Danish authorities an appropriate certificate, as provided for in Article XI, Paragraph 4 of the NATO SOFA, that such goods, materiel, supplies, equipment, and other property qualify for the exemption under the terms of this Article. Deposit of the certificate shall fulfill any customs inspection requirements by Danish authorities for the items imported and exported by or for U.S. forces under this Article. When goods, materiel, supplies, equipment, and other property are imported by U.S. contractors or Danish contractors under the terms of this Article, U.S. forces shall require the contractors to use the items exclusively for the execution of U.S. forces' contracts.
5. The goods, materiel, supplies, equipment, and other property referred to in Paragraph 1 of this Article shall be exempt from any tax or other charge that would otherwise be assessed upon such property after its importation or acquisition.

ARTICLE 19
PERSONAL IMPORTATION AND EXPORTATION

1. Members of the U.S. forces and U.S. contractors may import their personal effects, furniture, one (1) private motor vehicle per person eighteen (18) years or older, and other goods intended for their personal or domestic use or consumption free of customs duty and taxes during their assignment in the territory of Denmark. Such imports may not exceed reasonable amounts for personal use and must not indicate, by their nature or quantity, that the goods are being imported for commercial reasons. Dependents, as defined in Article 2, Paragraph 6, of this Agreement, shall enjoy the benefit of, and be authorized to utilize, the exemptions of members of U.S. forces described in this Article. This privilege shall apply not only to goods that are the property of such persons but also to goods sent to them by way of gift or delivered to them in fulfillment of contracts concluded with persons not domiciled in the territory of Denmark. This Paragraph shall be implemented in accordance with mutually determined procedures.
2. For the purpose of this Agreement, exemption from excise taxes applies only to the excise taxes levied at release for consumption or reflected on the invoice.
3. The goods referred to in Paragraph 1 of this Article and other goods acquired free of taxes and/or duties may not be sold or otherwise transferred to persons in the territory of Denmark who are not entitled to import such goods duty free, unless such transfer is approved by the appropriate Danish authorities. Such approval shall not be required for gifts to charity. Payment of any taxes due as the result of transactions with persons not entitled to import such goods shall be the responsibility of the ultimate recipient of such goods. Members of the U.S. forces, dependents, and U.S. contractors may freely transfer property referred to in Paragraph 1 of this Article between themselves and such transfers shall be free of tax and/or duty. U.S. forces shall maintain records of these transfers of tax or duty free merchandise. Danish authorities shall accept duly filed police reports that tax and duty free goods of members of the U.S. forces, dependents, and U.S. contractors have been stolen, which shall relieve the individuals of any liability for payment of the tax or duty.
4. Members of the U.S. forces, dependents, and U.S. contractors may re-export (or export) free of export duties or charges, any goods imported (or acquired) by them into the territory of Denmark during their period of duty.

ARTICLE 20
CUSTOMS PROCEDURES

1. Denmark shall take all appropriate measures to ensure the smooth and rapid clearance of imports and exports contemplated under this Agreement. Any customs inspection shall take place expeditiously.
2. Customs inspections under this Agreement shall be carried out in accordance with procedures mutually agreed between the appropriate Danish authorities and U.S. forces. Any customs inspection by Danish customs authorities of incoming or outgoing personal property of members of the U.S. forces or dependents shall be conducted when the property is delivered to or picked up from the individual's residence or in accordance with mutually determined procedures.
3. Official U.S. information may be imported into and exported from the territory of Denmark without being subjected to inspection. Consistent with the Article XI, Paragraph 3 of the NATO SOFA, official U.S. information shall be appropriately marked and shall be certified as such by the appropriate U.S. forces authorities.
4. U.S. forces authorities shall establish the necessary measures at facilities where U.S. forces are located to prevent abuses of the rights granted under the customs provisions of the NATO SOFA and this Agreement. U.S. forces authorities and Danish authorities shall cooperate in the investigation of any alleged customs violations.

ARTICLE 21
MILITARY SERVICE ACTIVITIES

1. U.S. forces may establish military service exchanges, commissaries, other sales outlets, open messes, social and educational centers, and recreational service areas in the territory of Denmark at mutually agreed locations for use by members of the U.S. forces, dependents, and other authorized personnel as mutually agreed. U.S. forces authorities may operate and maintain the foregoing military service activities directly or through contract. No license, permit, inspection, or other regulatory control shall be required by Denmark for these military service activities.
2. U.S. forces may enter into contracts with financial institutions to operate banking and other financial activities in the territory of Denmark for the exclusive use of U.S. forces, U.S. contractors, and dependents.
3. The activities and organizations referred to in this Article shall be accorded the same official fiscal and customs exemptions granted to U.S. forces, as they are an integral part of U.S. forces operations. Such activities and organizations shall be maintained and operated in accordance with applicable U.S. regulations. Such activities and organizations shall not be required to collect or pay taxes or other fees for activities related to their operations.
4. U.S. forces shall adopt appropriate measures to prevent the sale of goods and property imported into or acquired in the territory of Denmark by the activities and organizations referred to in Paragraphs 1 and 2 of this Article to persons who are not authorized to patronize such activities or organizations.

ARTICLE 22
MILITARY POST OFFICES

1. The United States may establish, maintain, and operate military post offices for use by U.S. forces, dependents, U.S. contractors, and others as mutually agreed.
2. Mail posted at such post offices may bear U.S. stamps.
3. Consistent with the Article XI, Paragraph 3 of the NATO SOFA, U.S. forces' official mail shall be exempt from inspection, search, or seizure.
4. Customs inspection of non-official mail sent through military post shall be carried out in accordance with mutually determined procedures.

ARTICLE 23
CURRENCY AND EXCHANGE

1. U.S. forces shall have the right to import, export, and use U.S. currency or financial instruments expressed in the currency of the United States in any amount.
2. U.S. forces authorities may distribute to or exchange for members of the U.S. forces and dependents currency of, and instruments denominated in, the currency valid in:
 - a) the United States of America;
 - b) the territory of Denmark;
 - c) the Euro zone; and
 - d) any other country, to the extent required for the purpose of authorized travel, including travel on leave.
3. Members of the U.S. forces and dependents may:
 - a) Import and export U.S. currency and instruments denominated in currency of the United States; and
 - b) Export from the territory of Denmark any currency, and instruments denominated in any such currency, provided that such U.S. forces or dependents have either imported such currency or instruments into the territory of Denmark, or received such currency or instruments from U.S. forces.

ARTICLE 24
EMPLOYMENT

1. U.S. forces and organizations conducting those military service activities described in Articles 21 and 22 of this Agreement may recruit and employ dependents, as well as persons authorized to be employed in the territory of Denmark, and may administer the employment of those individuals in accordance with this Article. Dependents shall not be required to possess a work permit.

2. Terms and conditions of employment shall be set by U.S. forces and such organizations in accordance with applicable U.S. laws and regulations, taking into consideration prevailing wages and the provisions of employment legislation of Denmark to the degree not inconsistent with this Agreement or the military requirements of U.S. forces. Wages and salaries, benefits, supplementary payments, and increases in such payments shall be in accordance with U.S. laws and regulations. The United States does not waive any immunity, including sovereign immunity, regarding the employment of such personnel.

ARTICLE 25
CONTRACTING PROCEDURES

1. U.S. forces may contract for any goods, materiel, supplies, equipment, and services (including construction) to be furnished or undertaken in the territory of Denmark without restriction as to choice of contractor, supplier, or person who provides such goods, materiel, supplies, equipment, or services. U.S. forces intend to use Danish suppliers of goods, materiel, supplies, equipment, and services to the greatest extent practicable, in accordance with U.S. laws and regulations. Such contracts shall be solicited, awarded, and administered in accordance with U.S. laws and regulations.

2. Denmark shall accord to U.S. forces treatment in the matter of procurement of goods, services, and utilities no less favorable than is accorded to Danish Armed Forces.

ARTICLE 26
STATUS OF U.S. CONTRACTORS

U.S. contractors shall be exempt from Danish laws and regulations with respect to the terms and conditions of their employment to perform work under contracts with U.S. forces, and with respect to the licensing and registration of businesses and corporations solely with regard to the provision of goods and services to U.S. forces in the territory of Denmark. Such contractors also shall be exempt from all corporate taxes arising solely from the delivery to U.S. forces of goods or services, or from construction of facilities for U.S. forces. Such contractors also shall not be subject to any form of income or profits tax by Denmark or its political subdivisions on that portion of their income or profits derived from a contract or subcontract with U.S. forces.

ARTICLE 27
ENVIRONMENT, HUMAN HEALTH, AND SAFETY

1. The Parties agree to implement this Agreement in a manner consistent with the protection of the natural environment of Denmark and human health and safety. The United States confirms that it shall respect relevant Danish environmental, health, and safety laws in the execution of U.S. policies. Denmark confirms its policy to implement its environmental, health, and safety laws, regulations, and standards with due regard for the health and safety of U.S. forces, dependents, and U.S. contractors.

2. To assist in the environmentally sound management of hazardous wastes, Denmark shall designate an entity as the competent authority for the purpose of its required notifications under the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and Their Disposal, adopted at Basel on March 22, 1989, and any implementing legislation. U.S. forces shall provide the information required for Denmark to comply with such obligations.

ARTICLE 28
UTILITIES AND COMMUNICATIONS

1. U.S. forces, U.S. contractors, and Danish contractors shall be allowed to use water, electricity, and other public utilities on terms and conditions, including rates or charges, no less favorable than those available to Danish Armed Forces or Denmark in like circumstances and, consistent with Article 16 of this Agreement, free from taxes or other government fees or charges. U.S. forces' costs shall be equal to their pro rata share of the use of such utilities.

2. The Parties recognize that it may be necessary for U.S. forces to use the radio spectrum. The United States shall be allowed to operate its own telecommunication systems (as "telecommunication" is defined in the 1992 Constitution and Convention of the International Telecommunication Union). This shall include the right to utilize such means and services as required to ensure full ability to operate telecommunication systems, and the right to use, all necessary radio spectrum for this purpose. Use of the radio spectrum shall be free of cost to the United States. U.S. forces shall coordinate the use of frequencies with the Danish Executive Agent, unless urgent operational circumstances do not permit such coordination. In such cases, U.S. forces shall notify the Danish Executive Agent or designee as soon as possible.

ARTICLE 29
IMPLEMENTATION AND DISPUTES

1. All obligations under this Agreement shall be subject to the availability of appropriated funds authorized for these purposes.
2. As appropriate, the Parties or their Executive Agents may enter into implementing agreements or arrangements to carry out the provisions of this Agreement.
3. The Executive Agents shall consult as necessary to ensure the proper implementation of this Agreement. The Executive Agents shall develop procedures for consultation between their respective staffs on all matters concerning the effective implementation of this Agreement.
4. Disputes shall be resolved at the lowest level possible and, as necessary, elevated to the Executive Agents for consideration and resolution. Those disputes that cannot be resolved by the Executive Agents shall be referred to the Parties for consultation and resolution, as appropriate.
5. Disputes and other matters subject to consultation under this Agreement shall not be referred to any national court, or to any international court, tribunal, or similar body or to any other third party for settlement.

ARTICLE 30
ENTRY INTO FORCE, AMENDMENT, AND DURATION

1. This Agreement shall enter into force on the date of the later note in an exchange of notes between the Parties indicating that each Party has completed its internal procedures necessary for entry into force of this Agreement.
2. This Agreement may be amended by written agreement of the Parties.
3. This Agreement shall not apply to the territory of Greenland or the territory of the Faroe Islands.
4. This Agreement shall have an initial term of ten (10) years. After the initial term, it shall continue in force, but may be terminated by either Party upon one (1) year's written notice to the other Party through diplomatic channels.
5. Annex A to this Agreement shall form an integral part of this Agreement and may be amended by written agreement of the Parties or their Executive Agents.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE at Washington, this 21st day of December, 2023, in duplicate, in the Danish and English languages, both texts being equally authentic.

**FOR THE GOVERNMENT OF
DENMARK:**

Lars Løkke Rasmussen

Minister for Foreign Affairs

**FOR THE GOVERNMENT OF THE
UNITED STATES OF AMERICA:**

Antony John Blinken

Secretary of State

ANNEX A

Agreed Facilities and Areas

- Karup Air Base
- Skrydstrup Air Base
- Aalborg Air Base